

ONTVANGEN 29 AUG. 2019

2019/064

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Avans Hogeschool
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 90116
4800 RA Breda

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 29 AUG 2019
Betreft Besluit macrodoelmatigheid nevenvestiging Associate degree-opleiding
Engineering

Onze referentie
16478320

Uw brief van
25 juni 2019

Uw referentie
19B000466

Bijlagen
1

Geacht college,

Met uw brief van 25 juni 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 10 juli 2019, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de Associate degree-opleiding Engineering tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Breda.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 augustus, kenmerk 2019/064, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de Associate degree-opleiding Engineering tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Breda.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

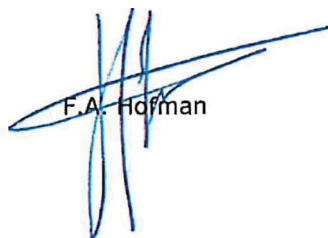
Ingevolge artikel 7.17 vierde lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen zes maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op [www.duo.nl/zakelijk_onder 'Oneens met Duo'](http://www.duo.nl/zakelijk_onder_Oneens_met_Duo).

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
16478320

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nevenvestiging

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nevenvestiging Avans Hogeschool deeltijd hbo Associate degree Engineering Breda	2019/064	12/08/2019

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 10/07/2019 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Avans Hogeschool om de hbo Associate degree Engineering als bekostigde opleiding te verzorgen te Breda (brief van 25/06/2019 met kenmerk 19B000466). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Avans Hogeschool om de hbo Associate degree Engineering als bekostigde opleiding te Breda te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Engineering per 01/02/2020 in Breda aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Techniek. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden. De aangevraagde opleiding bestaat reeds in voltijdvorm in 's-Hertogenbosch en Roosendaal.

De Ad Engineering is gericht op volwassenen die reeds werkzaam zijn binnen de sector en zich op hbo-niveau willen op- of omscholen om zo te kunnen beantwoorden aan de veranderende eisen in de samenleving en in het technische domein.

De opleiding leidt breed inzetbare technici op, die met name deskundig zijn op het terrein van energietransitie. Studenten volgen vakken als wis- en natuurkunde, elektriciteitsleer, meet- en regeltechniek, automatisering en energietechnologie. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het ontwikkelen van beroepsvaardigheden op het terrein van management, advies en onderzoek.

Instroom in de opleiding is mogelijk met een mbo-4 diploma, een afgeronde opleiding vwo of havo met een NT-profiel of een NG-profiel met natuurkunde. Afgestudeerden van de opleiding kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt in functies als die van werkvoorbereider, project engineer, uitvoerder, projectcoördinator, (assistent)supervisor procesindustrie, deelprojectleider, service engineer, inspecteur/toezichthouder, inbedrijfsteller en storingsmonteur. Ook is het mogelijk om door te stromen naar de hbo bachelors Elektrotechniek, Werktuigbouwkunde en Mechatronica.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Engineering aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van een arbeidsmarktbehoefte naar het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022' van ROA (2017). De commissie betreft in de adviezen de meest recente gegevens van ROA. Aangezien dit rapport is gebaseerd op de gegevens in ROA's database AIS en deze database de meest geactualiseerde gegevens bevat, verwijst de commissie naar hetgeen hieronder wordt overwogen over het AIS van ROA. Om een regionale arbeidsmarktbehoefte aan te tonen doet aanvrager een beroep op het rapport 'Sociaal-Economisch Beeld Brabant' van SER Brabant, onderdeel van het adviesorgaan Brabantadvies (2018) alsmede op een rapport van het Planbureau voor de Leefomgeving 'Effecten van de energietransitie op de regionale arbeidsmarkt' (2018). Ook verwijst aanvrager naar de 'Infographic Energieagenda 2030 voor de provincie Noord-Brabant' (Technische Universiteit Eindhoven, 2015) en ten slotte naar de 'Energieagenda 2019-2030 voor de provincie Noord-Brabant' (2018). Ook heeft aanvrager verwezen naar enkele adviesrapporten van de Sociaal-Economische Raad (SER) waarvan 'Energietransitie en Werkgelegenheid: kansen voor een duurzame toekomst' (2018) en 'Nationale klimaatpak voor regionale industriële koplopers' (juni 2019) de meest actuele en relevante informatie bevatten. Aanvrager verwijst tevens naar de 'Human Capital Agenda voor de topsector HTSM', welke is ingebed in het 'Nationaal Techniekpact 2020'. Aanvrager doet voorts een beroep op actuele gegevens van de website van de FME en meer specifiek op het cluster Energy (<https://www.fme.nl/nl/energy>). Ten slotte heeft aanvrager verwezen naar 4 verslagen van bijeenkomsten met stakeholders in de energiesector: 'Kennisuitwisseling en opleidingsbehoefte energiesector Stedin' d.d. 12/11/2016, 'Energietransitie en behoefte aan personeel' d.d. 01/10/2018, 'Werving van hbo elektrotechnisch personeel' d.d. 24/10/2018 en ten slotte 'Actualiseren opleidingsaanbod elektrotechniek in de energiesector' d.d. 24/10/2018.

Aanvrager stelt dat binnen ROA's database AIS voor de Ad Engineering het opleidingstype hbo techniek en de beroepsgroep technische beroepen relevant zijn. Binnen ROA's systematiek worden bij het opleidingstype verwachte vacatureaantallen gerelateerd aan de uitstroom uit opleidingen. Deze geven dus een goed beeld van de verhouding tussen aantallen werkzoekenden en baanopeningen. Bij de tabellen per beroepsgroep geeft ROA enkel een beeld van het aantal verwachte vacatures, zonder daarbij de uitstroom van opleidingen te betrekken. Om die reden kent de commissie het meeste gewicht toe aan relevante opleidingstypen in ROA's database AIS.

Daarnaast heeft de commissie de classificatie hbo techniek niet meegewogen, aangezien dit een overkoepelende categorie van verschillende opleidingstypes betreft.

De commissie acht het opleidingstype hbo werktuigbouwkunde het meest relevant, omdat de bestaande Ad Engineering in dit opleidingstype is ingedeeld. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo werktuigbouwkunde 9800 schoolverlaters tegenover 32600 baanopeningen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'zeer goed'. ROA verwacht zeer grote knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype hbo werktuigbouwkunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo werktuigbouwkunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022	5600	8	1.3	hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte vervangingsvraag tot 2022	27000	40	5.7	erg hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte baanopeningen tot 2022	32600	48	6.7	erg hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022	9800	14	2.3	laag
hbo werktuigbouwkunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0,77			zeer groot
hbo werktuigbouwkunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0,77			zeer goed

bron: ROA, AIS

De commissie acht het opleidingstype hbo elektrotechniek eveneens relevant, aangezien in dit opleidingstype de verwante Ad's Elektrotechniek en Elektrotechniek/Energietechniek zijn opgenomen. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo elektrotechniek 14400 schoolverlaters tegenover 23900 baanopeningen. ROA typeert om die reden de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype hbo elektrotechniek

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo elektrotechniek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022	5100	9	1.5	hoog
hbo elektrotechniek	verwachte vervangingsvraag tot 2022	18800	35	5.1	erg hoog
hbo elektrotechniek	verwachte baanopeningen tot 2022	23900	44	6.3	erg hoog
hbo elektrotechniek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022	14400	26		4 gemiddeld
hbo elektrotechniek	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.86			groot
hbo elektrotechniek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.86			goed

bron: ROA, AIS

De commissie is van mening dat het opleidingstype hbo informatica enigszins relevant is, omdat in dit opleidingstype de verwante Ad Elektrotechniek/Embedded Systems Engineering is ingedeeld. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo informatica 13200 schoolverlaters tegenover 19200 baanopeningen. ROA typeert om die reden de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose opleidingstype hbo informatica

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal jr.	Totaal %	6 Gem. jaarlijks %	Typering
hbo informatica	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		8600	11	1.7	erg hoog
hbo informatica	verwachte vervangingsvraag tot 2022		10600	13	2.1	laag
hbo informatica	verwachte baanopeningen tot 2022		19200	24	3.6	gemiddeld
hbo informatica	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		13200	16	2.5	laag
hbo informatica	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022		0.94			groot
hbo informatica	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022		0.94			goed

bron: ROA, AIS

Uit het rapport 'Sociaal-Economisch Beeld Brabant' volgt dat de provincie Noord-Brabant van alle provincies de sterkst stijgende vraag naar arbeid als gevolg van de energietransitie kent (p. 8). Ook vloeit uit het rapport voort dat er in de provincie Noord-Brabant 22.500 arbeidsplaatsen nodig zullen zijn om in 2030 het 95%-reductiescenario te realiseren (p. 8). Aanvrager betoogt dat er vanuit het werkveld een behoefte bestaat aan opscholing van personeel om te kunnen voldoen aan de veranderende competentie-eisen die voortvloeien uit de energietransitie. De Ad Engineering in deeltijdvorm kan hier volgens aanvrager een bijdrage aan leveren. De commissie concludeert op basis van deze gegevens dat er een krapte is op de regionale arbeidsmarkt is met betrekking tot technische beroepen (gericht op de energietransitie).

In het rapport 'Effecten van de energietransitie op de arbeidsmarkt' wordt gesteld dat de vraag naar arbeid in Noord-Brabant het sterkst toeneemt, vooral in de relevante sectoren machinebouw en productie van elektrische apparatuur (p. 45). Naar aanleiding van de stelling dat vacatures in deze sectoren alleen kunnen worden vervuld door werkzoekenden met een technische achtergrond concludeert aanvrager dat er behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad. De commissie is van mening dat de inhoud van het rapport een positieve indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de aangevraagde opleiding.

Uit de 'Infographic Energieagenda 2030 voor de provincie Noord-Brabant' en de 'Energieagenda 2019-2030 voor de provincie Noord-Brabant' volgt dat de urgentie om te komen tot beter toegesneden opleidingen die aansluiten bij de snelle ontwikkelingen hoog is, inclusief bij- en opscholing (p. 9). Aanvrager is van mening dat de Ad Engineering aan deze doelstelling kan bijdragen. De commissie constateert dat er behoefte bestaat aan specifiek op de energietransitie toegespitste opleidingen, zowel in het kader van de daarmee samenhangende groeiende vraag naar arbeidskrachten als in het kader van bij- en opscholing volgens het principe van een 'leven lang leren'. De commissie acht het aannemelijk dat de aangevraagde Ad aan deze behoefte zal kunnen voldoen.

Uit het SER adviesrapport 'Energietransitie en Werkgelegenheid: kansen voor een duurzame toekomst' volgt dat er voor jongeren weinig op de energietransitie toegespitste opleidingen bestaan en dat ervaren arbeidskrachten vaak dienen te worden op- of bijgeschoold om te kunnen voldoen aan de eisen die de ontwikkelingen op het terrein van de energietransitie aan hen stellen (p. 17, 19, 22). Aanvrager is van mening dat de Ad Engineering tegemoetkomt aan de beschreven behoefte aan afgestudeerden van een op energietransitie gerichte opleiding op hbo-niveau evenals

aan de behoefte van op- en bijscholing van zittende medewerkers. De commissie deelt deze mening.

Uit het rapport 'Nationale klimaataanpak voor regionale industriële koplopers' volgt dat er een gericht en pro-actief arbeidsmarkt- en scholingsbeleid vereist is om de energietransitie mogelijk te maken en de werkgelegenheidskansen hiervan te verzilveren. Het rapport stelt dat er forse (beleids)inspanningen nodig zullen zijn om te voorkomen dat deze transitie vastloopt door een tekort aan gekwalificeerd personeel (p. 14, 23). Aanvrager concludeert hieruit dat de Ad Engineering een bijdrage kan leveren aan het behalen van deze doelstellingen. De commissie volgt dit betoog.

De 'Human Capital Agenda voor de topsector HTSM' - ingebed in het Nationale Techniekpact - met als deelnemers onder andere de ministeries van EZ, OCW en SZW, onderwijsinstellingen, werkgevers, werknemers, topsectoren en regio's, heeft als doel het groeiende en structurele tekort aan technisch personeel, op alle niveaus, op te vangen. In de 'Human Capital Agenda voor de Topsector High Tech Systemen en Materialen' staat tevens beschreven dat de sector te kampen heeft met een groeiend tekort aan personeel en dat dit verdere groei van de sector in de weg staat. Het in april 2016 geactualiseerde Techniekpact kent 12 doelstellingen. De commissie is met aanvrager van mening dat de Ad Engineering aanhaakt bij verschillende van deze actiepunten, waaronder een betere aansluiting van opleidingen op de regionale arbeidsmarkt en aansluiting bij de nieuwe indeling van technische hbo opleidingen (doel 9 en 10). De ondernemersorganisatie voor de technologische industrie, de FME, ondersteunt de topsector HTSM actief in haar doelstelling om meer en betere technici aan te trekken door onder andere bij te dragen aan het vergroten van de instroom in het technisch beroepsonderwijs en aan te sluiten bij de steeds veranderende behoefte van bedrijven (<https://www.fme.nl/nl/hoger-onderwijs>). De commissie acht het met aanvrager aannemelijk dat de aangevraagde opleiding een bijdrage kan leveren aan het realiseren van deze doelstellingen.

Ten slotte heeft aanvrager verwezen naar verslagen van een viertal bijeenkomsten met stakeholders in de energiesector. Uit de verslagen 'Kennissuitwisseling en opleidingsbehoefte energiesector Stedin', 'Energietransitie en behoefte aan personeel', 'Werving van hbo elektrotechnisch personeel' en 'Actualiseren opleidingsaanbod elektrotechniek in de energiesector' volgt dat zowel aanvrager als de deelnemers aan de bijeenkomsten van mening zijn dat de Ad Engineering noodzakelijk zal zijn om te kunnen voldoen aan de eisen die volgen uit het Klimaatakkoord van Parijs (2015). De realisatie van klimaatdoelstellingen als windparken op zee, aardgasvrije wijken, geothermie en emissieloos vervoer vraagt niet alleen om meer personeel, maar ook om personeel met de juiste kwalificaties. Aanvrager stelt dat er zowel een kwantitatief (aantal arbeidsplaatsen) als een kwalitatief (werknemers met de vereiste vaardigheden) tekort bestaat. Aanvrager betoogt dat de toenemende digitalisering en technologisering vragen om opscholing van personeel naar hbo-niveau. Aanvrager verwacht dat een op de marktbehoefte ingerichte, modulair opgebouwde Ad Engineering zal kunnen bijdragen aan de doelstelling het grote tekort aan op hbo-niveau geschoolde technici op te vangen (zie 'Energietransitie en behoefte aan personeel', p. 1 en 3). De deelnemers aan de bijeenkomsten hebben aangegeven genoemde doelstellingen te ondersteunen. Voor de Ad Engineering heeft aanvrager een samenwerking tussen toonaangevende bedrijven in de regio kunnen bewerkstelligen. De bedrijven zullen een belangrijke bijdrage leveren aan de opleiding door kennis en kunde te leveren voor de verschillende onderwijsmodules. Hoewel in de verslagen van de bijeenkomsten geen concrete toezeggingen van werkgevers staan, is de commissie van mening dat er uit deze verslagen een behoefte aan opscholing naar voren komt.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager heeft aangetoond dat de Ad Engineering beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van een maatschappelijke behoefte o.a. een beroep op de

'Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025' van het Ministerie van OCW, het rapport 'Klaar voor de groei?' Monitor uitrol Associate degree van SEO in opdracht van het Ministerie van OCW (2015) en de 'Strategische Visie HBO 2025: wendbaar en weerbaar' van de Vereniging Hogescholen (2015).

Volgens aanvrager speelt de deeltijd Ad Engineering in op ambities uit de 'Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025' van het Ministerie van OCW (p. 50, 53). Het Ministerie van OCW streeft naar doorstroom en flexibiliteit in het hoger onderwijs door toenemende differentiatie en het stimuleren van een leven lang leren. Een belangrijk aandachtspunt is ook een betere doorstroom van mbo'ers naar hbo opleidingen. De Ad Engineering kan volgens de commissie een bijdrage leveren aan genoemde ambities van het Ministerie van OCW.

In het rapport 'Klaar voor de groei?' is de ontwikkeling van de Ad van programma naar zelfstandige opleiding beschreven en wordt het belang dat werkgevers hechten aan opscholing van zittend personeel beklemtoond. De deeltijd Ad Engineering kan hier naar mening van de commissie aan bijdragen.

Aanvrager heeft tevens verwezen naar de 'Strategische Visie HBO 2025: wendbaar en weerbaar' van de Vereniging Hogescholen. In het visiedocument is de ambitie uitgesproken dat er een landelijk dekkend aanbod van Ad's moet komen door samenwerking van hogescholen en het beroepenveld (p. 15). De Ad Engineering kan volgens de commissie aansluiten bij deze doelstelling.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat een maatschappelijke behoefte is aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 10/07/2019 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Avans Hogeschool om de hbo Associate degree Engineering in Breda aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Zienswijzen zijn niet ingediend.

Aanvrager geeft aan dat er verwante Ad opleidingen in het techniekdomein zijn. De Ad Engineering wordt aangeboden door de Hogeschool Rotterdam (in Rotterdam), Avans (in Den Bosch en Roosendaal), Fontys Hogescholen (in Venlo) en Saxion (in Enschede en Deventer). De Ad Engineering van zowel Fontys als Saxion moet nog starten. Daarnaast worden de verwante Ad's Elektrotechniek van Fontys (in Eindhoven), Elektrotechniek/ Energietechniek van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (in Arnhem), Elektrotechniek/ Embedded Systems Engineering van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (in Arnhem), Maintenance and Mechanics van Hogeschool Rotterdam (in Rotterdam) en Werktuigbouwkunde van Fontys (in Eindhoven) en Saxion (in Enschede, in afbouw) aangeboden. Deze laatstgenoemde Ad werd ook door de Christelijke Hogeschool Windesheim aangeboden. Andere zijdelings gerelateerde Ad's zijn de Ad Projectleider Techniek van Hanzehogeschool Groningen (in Groningen) en de Haagse Hogeschool (in Delft, in afbouw) en de Ad Constructeur Werktuigbouwkunde van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (in Arnhem). Ten slotte is in maart 2019 de Ad Smart Industry van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (in Arnhem) geaccrediteerd.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide van 174 studenten in 2014-2015 naar 268 studenten in 2018-2019.

Tabel 4. Instroom verwant aanbod

opleiding	instelling	'14-	'15-	'16-	'17-	'18-
		'15	'16	'17	'18	'19
Ad Elektrotechniek (80017)	Fontys Hogescholen (30GB)				12	17
Ad Elektrotechniek/Embedded Systems Engineering (80124)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)			3		6
Ad Elektrotechniek/Energietechniek (80123)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)			3	4	28
Ad Engineering (80091)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	97	82	89	104	103
	Avans Hogeschool (07GR)					43
Ad Werktuigbouwkunde (80019)	Fontys Hogescholen (30GB)				29	37
	Saxion Hogeschool (23AH)	5	3	0		
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	0	0	0	1	
Ad Projectleider Techniek	Hanzehogeschool Groningen (25BE)	21	40	72	37	3
	De Haagse Hogeschool (27UM)	12	19	13	1	0
Ad Constructeur Werktuigbouwkunde	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)	5	7	12	6	12
Ad Maintenance and Mechanics	Hogeschool Rotterdam	34	23	32	44	19
Totaal		174	174	224	238	268

bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van indicaties van de bedrijven die hebben deelgenomen aan het ontwerp van de opleiding en de actuele instroom in de bestaande deeltijdopleidingen van Avans Hogeschool. Aanvrager verwacht dat er in het eerste jaar 35 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose voor het eerste jaar realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Engineering wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Breda heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de Ad Engineering te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de namen van verwante opleidingen.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de Ad Engineering in het Croho onderdeel Techniek wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

criterium a

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte. De arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de opleiding moet dus **altijd** onderbouwd worden. Daarnaast kan de aanvrager er ook voor kiezen om een maatschappelijke en/of wetenschappelijke behoefte aan de opleiding te beschrijven.

criterium b

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien. Hierbij wordt de nieuwe opleiding en de verwachte instroom in de opleiding gerelateerd aan het bestaande verwante opleidingsaanbod. Het instellingsbestuur beschrijft de instroom in het verwante aanbod en de verwachte instroom in de nieuwe opleiding. Aan de hand van die elementen wordt de vraag beantwoord of er ruimte is voor uitbreiding van het opleidingsaanbod met de aangevraagde opleiding.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.

